

IZVJEŠTAJ

o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2019.godine

A solid blue horizontal bar, centered on the page, serving as a decorative separator.

30.06.2020. godine

UVOD	3
1. OSNOVNE INFORMACIJE	3
2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE	4
2.1 Vlasnička struktura	4
2.2 Članovi Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalih odbora Banke	5
2.2.1 Nadzorni odbor	5
2.2.2 Uprava Banke	5
2.2.3 Odbor za reviziju	6
2.2.4 Odbori Nadzornog odbora	7
2.2.5. Interna revizija	7
2.2.6 Eksterna revizija	8
3. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA BANKE	9
3.1 Kreditni rizik	10
3.2 Rizik likvidnosti	11
3.3. Tržišni rizici	12
3.4 Operativni rizik	12
3.5 Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	13
3.6 Rizik države	13
3.7 Rizik usklađenosti	14
3.8 Koncentracijski rizik	14
3.9 Rizik namirenja	14
3.10 Strateški rizik	15
3.11 Reputacijski rizik	15
3.12 Rizik eksternalizacije	15
3.13 Organizaciona struktura u Sektoru za upravljanje rizicima	15
3.14 Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima Banke u odnosu na njen rizični profil	17
3.15 Povezanost rizičnog profila banke sa poslovnom strategijom	17
3.16 Informisanje o rizicima	18
4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA	18
4.1. Regulatorni kapital	18
4.2. Kapitalni zahtjevi i adekvatnost kapitala	19
4.3. Izloženosti prema kreditnom riziku	20
5. LIKVIDNOST	22
5.1 Rizik likvidnosti	22
6. VLASNIČKA ULAGANJA BANKE	25
7. KAMATNI RIZIK	26
8. ICAAP i ILAAP	27
9. POLITIKA NAKNADA	28
10. UČEŠĆE U BANKARSKOM SEKTORU	31
AKTIVA	31
KREDITI	31
DEPOZITI	32
NPL KREDITI	32
FINANSIJSKI REZULTAT	32
PLATNI PROMET	32

UVOD

Na osnovu Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke (u nastavku teksta: Odluka) koju je Agencija za bankarstvo FBiH donijela u 2017.godini, ASA banka d.d. Sarajevo godišnje javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne informacije.

Tražene informacije sadržane su u ovom dokumentu, a dokument se objavljuje na službenoj web stranici ASA banke d.d. Sarajevo (u nastavku teksta: Banka).

Objavljene kvantitativne i kvalitativne informacije prikazuju cjelovit profil rizičnosti Banke.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 4. Odluke. – Podaci i informacije koje se odnose na poslovno ime i sjedište banke.

Investiciono - komercijalna banka d.d. Zenica („Banka“) registrovana je kod Kantonalnog suda u Zenici dana 20. avgusta 1998. godine. Banka je osnovana 1957. godine kao Komunalna banka, Zenica. Pod tadašnjim nazivom Banka posluje do 30. marta 1990. godine, kada se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo. Banka posjeduje dozvolu za obavljanje bankarskih poslova broj 04-3-1370-1/05 izdatu 10. februara 2006. godine od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

Na osnovu odluke Skupštine dioničara Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 01/3-7491-12/16 od dana 26. juna 2016. godine i Odluke Skupštine dioničara Moja banka d.d. Sarajevo o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 1-5750-11/16 od 15. septembra 2016. godine u Registru privrednih društava, Općinskog suda u Zenici, izvršen je upis promjena – pripajanja Banke Moja banka d.d. Sarajevo društvu Investiciono-komercijalna banka d.d. Sarajevo.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-16-004922 od 30. decembra 2016. godine izvršena je promjena naziva i sjedišta Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica u ASA Banka d.d. Sarajevo, sa sjedištem na adresi Trg međunarodnog prijateljstva broj 25, Sarajevo; S.W.I.F.T.:IKBZBA2X ; WEB STRANICA: www.asabanka.ba; E-MAIL : info@asabanka.ba.

Na dan 31.12.2019. godine, Banka je imala 20 poslovnih jedinica i 221 zaposlenih.

Pregled poslovnih jedinica:

R.br.	Poslovna jedinica	Sjedište
1.	Podružnica Novo Sarajevo	Kolodvorska 5, Sarajevo
2.	Podružnica Novi grad	Trg međunarodnog prijateljstva 25, Sarajevo
3.	Podružnica Centar	S.H. Muvekita 10, Sarajevo
4.	Podružnica Visoko	Branilaca bb, Visoko
5.	Podružnica Kakanj	Alije Izetbegovića bb, Kakanj
6.	Podružnica Busovača	Branitelja domovine bb, Busovača
7.	Podružnica Goražde	Sinan paše Sijerčića bb, Goražde
8.	Istureni šalter Titova	Londža 88, Zenica
9.	Istureni šalter Crkvice	Aleja šehida br. 19, Zenica
10.	Podružnica Zenica	Trg Bosne i Hercegovine br. 1, Zenica

11.	Podružnica Zavidovići	Safvet bega Bašagića 3, Zavidovići
12.	Istureni šalter Žepče	Ulica prva bb, Žepče
13.	Podružnica Mostar	Kralja Petra Krešimira IV 8a, Mostar
14.	Podružnica Tuzla	1. inženjerske brigade, Tuzla
15.	Istureni šalter Tuzla	Univerzitetska 16, Tuzla
16.	Istureni šalter Jelah	Braće Kotorića 16, Jelah
17.	Istureni šalter Maglaj	Ilijasa Smajlagića 1, Maglaj
18.	Podružnica Cazin	Ul. Cazinskih brigada 24, Cazin
19.	Istureni šalter Velika Kladuša	Nurije Pozderca 1, Velika Kladuša
20.	Podružnica Gračanica	Branilaca grada bb, Gračanica

Banka obavlja slijedeće poslove:

- primanje i polaganje depozita, ili drugih sredstava sa obavezom vraćanja;
- davanje i uzimanje kredita i zajmova,
- izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca u skladu sa posebnim propisima,
- kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- finansijski lizing,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i dr.),
- učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokersko – dilerskih poslova),
- upravljanje portfoliom vrijednosnih papira i drugim vrijednostima,
- poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanja emisije u skladu sa propisima koje uređuje tržište vrijednosnih papira,
- poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi,
- usluge finansijskog menadžmenta i savjetovanja,
- usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koji samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- usluge iznajmljivanja sefova,
- posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu s propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju osim u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila,
- druge poslove, koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima.

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 5. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na vlasničku strukturu i organe Banke.

2.1 Vlasnička struktura

Na dan 31.12.2019. godine Banka je imala 904 dioničara, i to 100pravna lica sa 80,7 % učešća u ukupnom kapitalu, i 804 fizičkih lica sa 19,3% učešća u ukupnom kapitalu.

U slijedećoj tabeli dat je pregled dioničara banke koji imaju 5% i iznad % učešća u ukupnom dioničkom kapitalu:

R.br.	Ime / naziv dioničara banke koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravom	% učešća
1.	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	47,0%
2.	ZIF " PREVENT INVEST" d.d. Sarajevo	11,5%
3.	E-MARDIN DOO	7,3%

2.2 Članovi Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalih odbora Banke

2.2.1 Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Banke vrši nadzornu funkciju u Banci, odnosno nadzire poslovanje Banke i rad Uprave Banke, a ima i druge nadležnosti utvrđene Zakonom o Bankama FBiH.

Nadzorni odbor čini pet članova, koje bira i razrješava Skupština Banke. Predsjednik i članovi Nadzornog odbora imenuju se na period od najduže četiri godine. Isto lice može biti imenovano za Predsjednika ili člana Nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora Banke upisuju se u registar kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH, u skladu sa propisanim uslovima i rokovima i u evidenciju banaka Agencije.

Nadzorni odbor Banke mora imati najmanje dva nezavisna člana, u skladu sa odredbama propisanim ZOBFIH i podzakonskim aktima Agencije.

Za člana Nadzornog odbora može biti imenovano isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora u Banci, u skladu sa propisima Agencije.

Detaljan proces izbora članova Nadzornog odbora, kao i nadležnosti definisani su u Statutu Banke, koji je usvojen od Skupštine Banke.

Članovi Nadzornog odbora Banke na dan 31.12.2019. godine su:

R.br.	Ime i prezime	Funkcija
1.	Hadžiselimović Eldin	Predsjednik
2.	Aganspahić Sead	Član
3.	Samir Redžepović	Član
4.	Fazlić Ibrahim	Nezavisni Član
5.	Arif Brkić	Nezavisni Član

2.2.2 Uprava Banke

Upravu Banke čine Predsjednik Uprave i članovi Uprave.

Uprava Banke mora imati najmanje tri člana koji organizuju, vode poslovanje i zastupaju Banku od kojih je jedan Predsjednik Uprave.

Članovi Uprave Banke moraju obavljati poslove iz zakonom propisanih nadležnosti Uprave Banke, u radnom su odnosu u Banci, sa punim radnim vremenom, koje imenuje Nadzorni odbor, na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Za Predsjednika Uprave i člana Uprave Banke može biti imenovano isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za obavljanje funkcije predsjednika/člana Uprave Banke.

Detaljan proces izbora članova Uprave, kao i nadležnosti definisani su u Statutu Banke, koji je usvojen od Skupštine Banke.

Članovi Uprave Banke:

R.br.	Ime i prezime	Funkcija	Nadležnost
1.	Samir Mustafić	Predsjednik Uprave	Rukovođenje i upravljanje poslovima nad: <ul style="list-style-type: none"> - Sektorom prodaje, - Sektorom sredstava, - Direkcija za pravne poslove - Direkcija za upravljanje ljudskim resursima i
2.	Arnela Alagić	v/d Član Uprave	Rukovođenje i upravljanje poslovima nad: <ul style="list-style-type: none"> - Sektorom upravljanja rizicima i - Sektorom za centralizovanu naplatu - Sektorom za operacije - CISO
3.	Davor Tomić	Član Uprave	Rukovođenje i upravljanje poslovima nad: <ul style="list-style-type: none"> - Sektorom Finansija Odjelom za sigurnost - Odjelom za logistiku i nabavku - Direkcijom za IT

Zajednička nadležnost Predsjednika i članova Uprave Banke za rukovođenje i upravljanje poslovima je nad Odjelom za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti – KUPIT.

Na dan 01.01.2019. godine u Banci je na snagu stupila nova sistematizacija i organizacija poslova.

2.2.3 Odbor za reviziju

Odbor za reviziju za svoj rad direktno odgovara Nadzornom odboru Banke, a članove imenuje Nadzorni odbor na period od četiri godine, uz mogućnost imenovanja na dva uzastopna mandata.

Odbor za reviziju čine najmanje tri člana, u svakom slučaju broj članova mora biti neparan, koji imaju stručna znanja i iskustva iz oblasti finansija, revizije i računovodstva, pri čemu predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član Nadzornog odbora i Uprave, zaposlen niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u Banci, a izuzev naknade po osnovu te funkcije, od kojih najmanje jedan mora biti lice koje ima profesionalno zvanje ovlaštenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija i znanje jednog od službenih jezika.

Članovi Odbora za reviziju mogu biti lica koja su članovi Nadzornog odbora i Uprave unutar bankarske grupe kojoj Banka pripada, ukoliko ispunjavaju uslove u skladu sa zakonom i važećim propisima.

Članovi odbora za reviziju su:

R.br.	Ime i prezime	Funkcija
1.	Nihad Čivgin	Predsjednik
2.	Adis Dubravac	Član
3.	Eldina Dizdarević	Član
4.	Samir Džanan	Član
5.	Emina Hasagić	Član

2.2.4 Odbori Nadzornog odbora

Banka nema od strane Nadzornog odbora imenovan odbor za naknade, odbor za rizike i odbor za imenovanja, uvažavajući veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova.

2.2.5. Interna revizija

Funkcioniranje interne revizije u banci se organizuje na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentnost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije.

Banka funkciju interne revizije vrši u skladu sa propisima, standardima profesionalne prakse interne revizije i osnovnim načelima organizacije i rada interne revizije.

Banka je dužna da organizuje internu reviziju kao nezavisnu funkciju u banci, koja je odgovorna za ocjenu:

a) sistema za upravljanje rizicima u banci i ocjenu ključnih rizika u poslovanju banke kako bi se obezbijedilo da se ključni rizici na odgovarajući način identifikuju, mjere, odnosno procjenjuju, prate, analiziraju i kontrolišu, da se o njima adekvatno izvještava te da se poduzimaju odgovarajuće mjere za njihovo ograničavanje i ublažavanje;

b) efikasnosti i pouzdanosti funkcije praćenja usklađenosti i funkcije kontrole rizika, kao i uspostavljenog sistema internih kontrola u svim područjima poslovanja banke;

c) menadžment informacionog sistema u banci;

d) tačnosti i pouzdanosti finansijskih izvještaja banke;

e) adekvatnosti upravljanja imovinom banke;

f) primjene politike naknada u banci;

g) usklađenosti novih proizvoda i postupaka sa važećim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, kao i uticaja novih proizvoda/postupaka/tržišta na izloženost rizicima;

h) strategija, politika i postupaka ocjenjivanja potrebnog internog kapitala banke srazmjerno njenom profilu rizičnosti i dr.

Banka je obavezna da u okviru funkcije interne revizije osigura minimalno obavljanje poslova utvrđenim zakonom i podzakonskim aktima.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije imaju pravo uvida u poslovne knjige, finansijske izvještaje i svu dokumentaciju banke i njenih podređenih društava, kao i članova iste bankarske grupe, te da vrše nadzor nad poslovanjem Banke i učestvuju na sjednicama Nadzornog odbora.

Organizaciona jedinica interne revizije dužna je da Nadzornom odboru i Odboru za reviziju daje nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, daje savjete i preporuke za unapređenje postojećeg sistema internih kontrola i poslovanja Banke, kao i da pruža pomoć Nadzornom odboru i Odboru za reviziju u ostvarivanju njihovih ciljeva, primjenjujući sistematičan, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina kontrole, upravljanja rizicima i rukovođenja procesima.

Banka je obavezna da ima najmanje jednog zaposlenog u organizacionoj jedinici interne revizije koji ima zvanje i certifikat ovlaštenog internog revizora.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije ne mogu obavljati rukovodeće ni druge poslove iz djelatnosti Banke, osim poslova koji se odnose na obavljanje interne revizije, niti mogu učestvovati u pripremi i izradi akata i druge dokumentacije koji mogu biti predmet interne revizije.

Uprava Banke i Nadzorni odbor dužni su da osiguraju pravovremeno i efikasno preduzimanje korektivnih mjera po preporukama interne revizije, sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti i slabosti konstatovanih u izvještajima interne revizije.

Na dan 31.12.2019. Odjel Interne revizije se je sastojao od Glavnog internog revizora i jednog uposlenika.

2.2.6 Eksterna revizija

Banka je dužna da obezbijedi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja, pojedinačno i u slučaju bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi, koji istinito i objektivno odražavaju njen finansijski rezultat i finansijski položaj u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo i reviziju, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, zakonom i podzakonskim aktima. Banka je dužna da obezbijedi i godišnju reviziju upravljanja informacionim sistemima.

Odluku o imenovanju eksternog revizora za finansijsku reviziju kao i eksternog revizora za reviziju informacionih sistema, odnosno društava za reviziju uz predhodnu saglasnost Agencije donosi Skupština Banke, na način, u rokovima i uz uslove utvrđene zakonom i podzakonskim propisima.

Eksternu reviziju Banke u kontinuitetu tri godine mora obavljati isto društvo za reviziju u skladu s zakonom i podzakonskim aktima.

Društvo za reviziju dužno je nakon obavljene revizije u skladu sa propisom o računovodstvu i reviziji sačiniti izvještaj o izvršenoj reviziji sa mišljenjem, sačiniti prošireni izvještaj o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije i dostaviti Agenciji pismo preporuka.

Društvo za reviziju dužno je u pisanoj formi, bez odgađanja obavijestiti Nadzorni odbor, Upravu i Odbor za reviziju o:

- a) utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje banke,
- b) okolnostima koje su razlog za ukidanje odobrenja za rad u skladu sa ZOBFBiH,
- c) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke i vrednovanju bilansnih i vanbilansnih stavki i bilansa uspjeha,
- d) težem kršenju internih akata,
- e) značajnijoj slabosti u uspostavi sistema internih kontrola ili propustima u primjeni sistema internih kontrola i
- f) činjenicama koje bi mogle dovesti do mišljenja s rezervom, negativnog mišljenja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na finansijske izvještaje.

Banka je dužna dostaviti Agenciji godišnje finansijske izvještaje na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima Agencije.

Revidirane godišnje finansijske izvještaje i svoje godišnje izvještaje Banka je dužna objaviti na svojoj web stranici u roku šest (6) mjeseci od isteka poslovne godine na koju se odnose.

Banka je dužna da izvještaj društva za reviziju u skraćenom obliku, u roku od 15 dana po njegovom prijemu, objavi na svojim internetskim stranicama i u jednom ili više dnevnih listova dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i o tome, uz dostavu kopije objave, odmah obavijesti Agenciju.

Osim objavljivanja revidiranih godišnjih izvještaja, Banka je dužna na kraju svakog prvog polugodišta da objavi nerevidirane polugodišnje izvještaje, kao i informacije koje sadrže imena članova Nadzornog odbora i Uprave i svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravima.

Eksterni revizor Banke za 2019. godinu je RSM BH d.o.o. Sarajevo

3. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA BANKE

Strategija upravljanja rizicima ima za cilj uspostavljanje općeg okvira za oprezno i kontinuirano upravljanje svim značajnim rizicima kojim je Banka izložena ili bi mogla biti izložena uzimajući u obzir sam poslovni model Banke.

Banka na godišnjoj osnovi provodi procjenu rizika s ciljem primjene principa proporcionalnosti na način i u obimu koji je primjeren veličini i organizaciji Banke, te prirodi, obimu i složenosti poslovnih aktivnosti u skladu sa poslovnom strategijom Banke, kao i na sve druge kriterije koji su relevantni za analizu rizika.

Razrada Strategije u okviru redovnog poslovanja Banke provodi se temeljem odgovarajućih internih akata koji pokrivaju segment upravljanja rizicima.

Banka je usvojila interni akt Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju ASA Banka d.d Sarajevo, kojim su definisane sljedeće oblasti:

- Ciljevi i osnovni principi preuzimanja i upravljanja rizicima Banke
- Sklonost ka preuzimanju rizika u skladu sa Strategijom Banke
- Principi upravljanja rizicima
- Osnovni principi ICAAP-a i ILAAP-a Banke

Strategija Banke upravljanja opisuje planirane strukture poslovanja, strateški razvoj i rast, pri čemu su u obzir uzeti procesi, metodologije i organizacijska struktura faktora rizika. Strategija povezuje poslovnu orijentaciju i orijentaciju rizika gdje je cilj kontinuirano mjeriti, procjenjivati i upravljati svim rizicima kojima je u svom poslovanju izložena.

Strategija Banke upravljanja rizikom razvijena je zajedno sa strategijom poslovanja. Njom su opisane planirane strukture poslovanja, strateški razvoj i rast, pri čemu su u obzir uzeti procesi, metodologije i organizacijska struktura faktora rizika. Strategija povezuje poslovnu orijentaciju i orijentaciju rizika. Implikacije rizika i principi rizika preuzeti su iz strategije poslovanja u vidu prikazanih ciljeva koji će pomoći pri provođenju strategije. Banka je nakon izvršenih analiza rizika s ciljem određivanja profila rizičnosti, identifikovala kao materijalno značajne sljedeće vrste rizika: Kreditni rizik; Koncentracijski rizik; Operativni rizik, Tržišni rizik/ Valutni rizik.

Shodno materijalnom značaju Banka je identifikovala rizike za koje je propisan set politika i procedura kojima se daju jasne smjernice s ciljem kontinuiranog i adekvatnog upravljanja rizicima.

U skladu s utvrđenim značajnijim rizicima kojima je Banka izložena ili će biti izložena, donose se uz politike i ostali akti koji detaljnije uređuju upravljanja rizicima, a kako je definisano u nastavku. Politike koje uređuju upravljanje rizicima ažuriraju se najmanje jednom godišnje kao i pri svakoj značajnoj promjeni izloženosti rizicima te se osigurava njihova primjena na nivou Banke, a odobravaju ih nadležna tijela.

Nadzorni Odbor i Uprava Banke tijela su koja usvajaju Strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima Banke, čime potvrđuju sistem preuzimanja i upravljanja rizicima Banke. Strategija upravljanja i preuzimanja rizicima dokument je koji propisuje najvažnije ciljeve, načela i alate u području preuzimanja i upravljanja rizicima. Podijeljen je prema sljedećim kategorijama rizika; kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik, operativni rizik, kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizik zemlje, rizik uskalđenosti, strateški rizik, koncentracijski rizik, rizik namirenja i reputacijski rizik.

3.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitaka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obaveze prema Banci. Obzirom na veličinu Banke i strukturu portfolia kao najveći rizik identifikovan je kreditni rizik, te adekvatna kontrola i upravljanje ovom vrstom rizika predstavlja prioritet budućeg djelovanja Banke.

Sektor za upravljanje rizicima je zadužen za kontrolu kvalitete, praćenje i prepoznavanje problema kod jednom preduzetih kreditnih rizika, te za oporavak onih kreditnih rizika koji su mu preneseni u nadležnost. Banka ima uspostavljen Kreditni odbor koji je nadležan za odobravanje plasmana prema klijentima u skladu sa limitima definisanim kreditnom politikom Banke.

Banka je definisala pouzdan proces odobravanja kredita kroz sveobuhvatnu analizu klijenata/transakcije te korištenjem restriktivne kreditne politike i modela rangiranja u procesu odobravanja nastoji minimizirati nastanak kreditnih rizika.

Banka kreditne plasmane odobrava:

- uglednim klijentima za koje Banka ima informacije o njihovom finansijskom položaju i kod kojih postoji dostupnost informacija iz po mogućnosti neovisnih izvora, a na osnovu kojih je moguće procijeniti njihovu kreditnu sposobnost, (transparentno poslovanje);
- klijentima s kojima ima pozitivno istorijsko iskustvo i koji imaju dovoljno iskustvo u djelatnosti koja se kreditom finansira;
- klijentima koji jasno razumiju rizik transakcije za koju se zadužuju, i u iznosima koje korisnik klijent može otplatiti na redovan i pravovremeni način;
- klijentima koji djeluju u onim privrednim djelatnostima koje bilježe profitabilnost i rast, ili u kojima se očekuje barem stabilnost poslovanja poslovnih subjekata.

Prije donošenja odluke o sklapanju ugovora o kreditu s klijentom, u Banci će se utvrditi njegova kreditna sposobnost – bonitet, na osnovu kojeg će nadležni organi banke donositi odluku o plasmanu. Limiti nadležnosti pojedinih organa banke definisani su Kreditnom politikom.

Kroz redovan monitoring postojećih klijenata Banka se fokusira na rano prepoznavanje rizika kako bi se na vrijeme obezbjedio povrat i naplata problematičnih kredita te izbjegli veći gubici koji mogu nastati.

Prije sklapanja ugovora koji je osnova za nastanak izloženosti kreditnom riziku, Banka procjenjuje dužnikovu kreditnu sposobnost te kvalitet, utrživost, raspoloživost i vrijednost instrumenta osiguranja svojih potraživanja.

Banka kontinuirano radi na unaprijeđenju upravljanja i kontrole kreditnog rizika, a sve u svrhu praćenja i smanjenja postojećeg portfolija defaultnih plasmana, te spriječavanja ulaska novih plasmana u portfolio nekvalitetne aktive.

Banka ima propisane politike i procedure koje se odnose na upravljanje kreditnim rizikom i koje svakodnevno primjenjuje u praksi. Istovremeno, Banka donosi i provodi primjerene programe, procedure i politike u postupku upravljanja koncentracijskim rizikom.

Banka prati kreditni rizik kroz uspostavljen sistem kvantitativnih indikatora rizika kako slijedi:

- kontinuiran monitoring kretanja portfolia
- Učešće nekvalitetnih kredita u ukupnim kreditima
- Pokrivenost nekvalitetnih kredita ispravkama vrijednosti
- Stopa rasta nekvalitetnih kredita
- Ukupno dospjeli krediti /ukupni krediti
- pokrivenost nekvalitetnih kredita ispravkama vrijednosti

Kretanje navedenih indikatora unutar postavljenih limita, definisanim Apetitom za Rizik se redovno i na mjesečnoj osnovi prati od strane Odjela za kontrolu rizika , izvještavajući Upravu Banke na mjesečnom nivou.

Banka je obzirom na veličinu Banke i strukturu njenog portfolia kao najveći rizik identifikovala kreditni rizik, te izdvojila i najveći iznos kapitala. Banka je za izračun kapitalnog zahtjeva za Kreditni rizik koristila standardizovani pristup izračuna RWA za kreditni rizik, pri čemu je kao osnovni kriterij mjerenja kreditnog rizika koristila analizu istog sa aspekta kolateraliziranog i nekolateraliziranog portfolia, polazeći od rizika sa kojima se Banka u prošlosti suočavala kod naplate nekolateraliziranih plasmana, te rezultate i pretpostavke stres test scenarija.

3.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze. Banka je uspostavila proces planiranja likvidnosti, kojim se ocjenjuju potencijalne buduće potrebe za likvidnim sredstvima, uzimajući u obzir promjene u ekonomskim, političkim, zakonskim i drugim područjima poslovanja.

Banka upravlja izloženošću riziku likvidnosti izračunavajući određene pokazatelje i definišući limite za izloženost. Odjel za kontrolu rizika/kontrolna funkcija za upravljanje rizicima zajedno sa Sektorom sredstava prati dostizanje limita izloženosti riziku likvidnosti, te o njima izvještava u skladu sa definisanim rokovima. Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci obuhvata mjerenje i upravljanje kratkoročnim pozicijama likvidnosti, izradu i analiziranje izvještaja o izloženosti Banke riziku likvidnosti uz kvantificiranje ciljanih nivoa, izradu izvještaja o novčanim prilivima i novčanim odlivima po određenim vremenskim razdobljima, testiranja otpornosti na stres, analize internih pokazatelja likvidnosti, analize pokazatelja i izradu izvještaja. Banka je usvojila politike i procedure koje se odnose na upravljanje rizikom likvidnosti.

Upravljanje likvidnošću Banke je zasnovano na kontinuiranom planiranju budućih likvidonosnih potreba koje u obzir uzimaju promjene u operativnim, ekonomskim, regulativnim ili ostalim uslovima poslovnog okruženja Banke, kao i planiranje redovnih i vanrednih novčanih priliva i odliva.

To je proces stalnog praćenja i usaglašavanja ročne usklađenosti pozicija aktive i pasive i proces stalnog praćenja i kontrole postavljenih ograničenja u pogledu izlaganja Banke riziku likvidnosti.

Proces upravljanja likvidnosti Banke čine harmonizirane aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke, odnosno njenih novčanih tokova i koncentracija.

U vođenju politike likvidnosti neophodno je kontinuirano raditi kako na poboljšavanju ročne strukture, tako i na usavršavanju sistema evidentiranja transakcija i informisanja o istim, kako bi se pravovremeno mogli uočiti određeni strukturalni poremećaji, te poduzeti konkretne acije.

Banka prati i mjeri tekuću i projektuje buduću likvidnost na slijedeći način:

- dnevno putem izvještaja „Daily Liquidity Report“ koji se dostavlja nadležnim tijelima banke,
- putem izvještaja koji se dostavljaju nadležnim institucijama, i to:
- Izvještaj za obračunu obavezne rezerve (CBBiH),
- Izvještaj o dnevnoj likvidnosti (FBA),
- Izvještaj o deviznoj poziciji (FBA) obrazac 5,
- Izvještaj o ročnoj usklađenosti aktive i pasive (FBA),
- Izvještaj o likvidonosnoj pokrivenosti – LCR (FBA)
- Izvještaj o novoj štednji (FBA),
- Izvještaj o strukturi depozita (FBA), obrazac 4-D i
- putem sjednica ALCO Odbora koje se u skladu sa Poslovníkom o radu ALCO Odbora

Mjesečne i kvartalne projekcije likvidnosti se prave i prezentiraju kao sastavni dio materijala za ALCO. Godišnje projekcije likvidnosti se prave u dijelu budžetiranja bančnih potreba u skladu sa planiranim rastom ostalih stavki bilansa stanja.

Projekcije likvidnosti se rade na osnovu za te potrebe kreiranih alata i tehnika za projekciju.

3.3. Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju rizik gubitka po otvorenim pozicijama koji proizilaze iz promjene kretanja tržišnih cijena, uključujući promjene kamatnih stopa, kursa valuta i cijena vrijednosnih papira. U ovu grupu rizika ubrajaju se: pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik. Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta ili kod derivata, promjena cijene odnosno varijable. Valutni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata. Robni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene robe.

Banka je uspostavila kontrolu nad izloženošću valutnom riziku, a ista se ogleda u:

- Uspostavljanje limita valutne izloženosti po svakoj pojedinačnoj valuti i ukupne valutne izloženosti, te dnevno praćenje poštivanje limita
- Uspostavljanje limita za prekonoćnu unutardnevnu poziciju

Banka je tržišni rizik ocijenila kao nizak rizik, a za utvrđivanje ocjene materijalne značajnosti rizika kvantitativni podaci koje Banka prati su devizna pozicija.

Banka je izdvojila određeni iznos internog kapitalnog zahtjeva za tržišne rizike uvažavajući ocjenu rizičnosti. Banka je koristila standardizirani pristup izračuna kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik koji uključuje valutni rizik. Za ostale vrste rizika koji podliježu tržišnim rizicima (Knjiga trgovanja) Banka nije ocijenila kao materijalno značajne, obzirom da je knjiga trgovanja zbog malog obima prometa još u od 2018 godini nije aktuelna.

Banka nije internom procjenom ocijenila Valutni rizik materijano značajnim obzirom na Currency Board aranžman, stabilnost domaće valute, te nepostojanje naznaka za ukidanje istog. Dodatno, Banka opreznom politikom putem internih limita i procesa ima razvijen način upravljanja i monitoringa valutnog rizika na dnevnoj osnovi, te adekvatan način upravljanja valunom strukturom aktive i pasive.

Obzirom da je Odlukom o izračunu kapitala banaka propisan minimalan kapitalni zahtjev za valutni rizik na način da se uzima neto otvorena pozicija pomnožena sa 12%.

Strategija Banka je da se prvenstveno ulaže u dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj država ili FBiH, ali će aktivno pratiti potencijalne prilike za ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosne papire pravnih lica te ostale oblike ulaganja kao što su udjeli u fondovima, udjeli u društvima ograničene odgovornosti itd., vodeći se načelima sigurnosti i stope povrata na ulaganja.

3.4 Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik. Politikom upravljanja operativnim rizicima propisana je definicija operativnih rizika u Banci, zajedno s opisom organizacijskog procesa, metodologija mjerenja i procjena operativnih rizika, te upravljanja istim. Operativni rizik znači rizik gubitka koji proizilazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sistema ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Banka je uspostavila standarde za upravljanje operativnim rizikom, te analize mjerenja i upravljanja ovom vrstom rizik te propisala politike i procedure koje se odnose na upravljanje operativnog rizika

S obzirom da je operativni rizik svojstven svim procesima poslovanja i nivoima organizacije, da u ovim procesima nastaju granični događaji koji utiču na profil operativnog rizika, da postoji interakcija sa drugim rizicima u Banci, Banka je preuzela i primjenjuje bazelsku kategorizaciju događaja o gubicima usljed operativnog rizika . Proces upravljanja operativnim rizikom, koji uključuje: interno prikupljanje podataka o gubitku, o mjerenje i procjenu rizika, o korektivne i preventivne mjere za ublažavanje rizika, o redovno izvještavanje i monitoring, o identifikaciju postojećih i potencijalnih izvora operativnih rizika koji mogu nastati uvođenjem novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema.

Redovno praćenje i izvještavanje o izloženostima operativnom riziku obuhvata minimalno informacije o vrsti gubitka ili rizika, uzrocima i izvorima događaja, odnosno rizika, obuhvatu, odnosno značajnosti događaja ili rizika i mjerama radi smanjenja, odnosno ograničavanja posljedica događaja.

Uvažavajući ocjenu rizičnosti odnosno materijalnost rizika, određen je interni kapitalni zahtjev za potrebe ICAAP-a.

Banka za izračun regulatornih kapitalnih zahtjeva koristi jednostavan pristup u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka, pristup na bazi Relevantnog pokazatelja, usljed ograničenih internih podataka za adekvatnu internu procjenu kapitala za operativni rizik.

Upravljanje operativnim rizicima je u nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima uz redovan monitoring, upravljanje i uspostavljen sistem izvještavanja.

3.5 Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik u knjizi banke predstavlja izloženost Banke finansijskom rezultatu na nepovoljne pomake kamatnih stopa. Kamatni rizik u knjizi banke se mjeri pojednostavljenim izračunom promjene ekonomske vrijednosti knjige banke metododom standardnog kamatnog šoka koja predstavlja paralelno pomjeranje kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova.

Nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja tržišnim rizicima uređene su internim aktima kojima se određuje obim poslovanja, obaveze i odgovornosti odjela.

Identifikacija postojećih rizika provodi se kroz analizu pozicija koje su osjetljive na kamatne stope.

Cilj sistema mjerenja kamatnog rizika jeste da se procjeni izloženost kamatnom riziku u knjizi banke što se može ostvariti putem različitih modela mjerenja.

Sistem za mjerenje rizika temelji se na praćenju iskorištenosti navedenih ograničenja. Ukoliko dođe do prekoračenja propisanih limita, poduzimaju se koraci definisani u propisanim aktima, a koji se temelje na pravovremenom izvještavanju odgovornih osoba, informirajući više rukovodstvo o razlozima prekoračenja, te konkretnim prijedlozima za smanjenje rizika.

Za potrebe upravljanja tržišnim rizicima knjige banke pripremaju se izvještaji za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom. Najmanje jednom mjesečno izvještaji se analiziraju na sjednicama spomenutog odbora.

3.6 Rizik države

Obuhvata rizik države i političke rizike, rizike jedinica samouprave (Sovereign) i rizik transfera. Rizik države i politički rizik je izloženost gubitku, zbog događaja u određenoj zemlji, koji su pod kontrolom vlade, ali očito nisu pod kontrolom neovisnog privatnog preduzeća ili pojedinca.

Rizik države je rizik koji se odnosi na državu porijekla lica prema kojem je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati svoja potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata političko - ekonomski rizik i rizik transfera. U

zavisnosti od značaja pojedinih poslovnih transakcija Odjel za kontrolu rizika / Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima analizira uticaj ovih faktora i obavještava menadžment Banke.

U okviru svojih aktivnosti Banka je definisala u okviru kreditnog procesa sagledavanje potencijalnih faktora rizika zemlje, te se odluke nadležnih organa donose u skladu sa prikupljenim informacijama o ovoj vrsti rizika.

3.7 Rizik usklađenosti

Rizik usklađenosti je rizik od izricanja mogućih mjera i kazni, te rizik od nastanka finansijskog gubitka koji Banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima, te internim aktima.

Politike i procedure koje se odnose na upravljanje rizikom usklađenosti:

- Strateški plan aktivnosti praćenja usklađenosti usvojen od strane Nadzornog odbora
- Politika praćenja usklađenosti usvojena od strane Nadzornog odbora
- Program i procedure praćenja usklađenosti sa metodologijom usvojen od strane Nadzornog odbora
- Plan aktivnosti praćenja usklađenosti usvojen od strane Nadzornog odbora
-

Kontrolna funkcija za praćenje usklađenosti je u obavezi da jednom godišnje izvrši identifikaciju i procjenu rizika usklađenosti.

3.8 Koncentracijski rizik

Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, direktna ili indirektna izloženost prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelj rizika kao što su isti privredni sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni proizvodi, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane sa velikim indirektnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davaocu kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke ili materijalno značenje promjene njenog rizičnog profila. Nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja koncentracijskim rizikom uređene su internim aktima kojima se određuje obim poslovanja obaveze i odgovornosti odjela. Politike i procedure koje se odnose na upravljanje koncentracijskim rizikom:

- Politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i koncentracijskog rizika usvojene od strane Nadzornog odbora
- Politike banke za poslovanje sa licima u posebnom odnosu sa Bankom usvojene od strane Nadzornog odbora
- Uputstvo za evidentiranje i ažuriranje povezanih lica i lica u posebnom odnosu sa Bankom usvojeno od strane Uprave Banke

Banka prati koncentracijski rizik putem indikatora za upravljanje koncentracijskim rizikom – Učešće nekvalitetnih kredita prema granskoj koncentraciji, koji je definisan Apetitom za rizike i redovno se prati od strane odjela za kontrolu rizika, te izvještava Upravu banke na mjesečnom nivou.

Kod procesa novog odobrenja Banka je posebnu pažnju posvetila provjeri uticaja novog plasmana u odnosu na nivo regulatornog kapitala Banke, što uključuje analizu postojeće i nove izloženosti, te uticaj na koncentracijski rizik.

Koncentracijski rizik je od strane Banke ocijenjen kao visok, te u skladu sa ocjenom izdvaja i kapitalni zahtjev.

3.9 Rizik namirenja

Rizik namirenja predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.

Rizik namirenja u dosadašnjoj praksi Banke nije kategorisan u značajne rizike, obzirom na ograničen obim investicijskih aktivnosti kao i konzervativnu politiku novih investicija, koja uključuje prethodnu analizu i mišljenje Sektora za upravljanje rizicima, definisanu na isti način kao i kod upravljanja tržišnim rizicima.

3.10 Strateški rizik

Strateški rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja Banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl. Analiza ove vrste rizika se vrši kod redovnog praćenja pokazatelja poslovanja u odnosu na planirane.

3.11 Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi Banke, koje proizilazi iz aktivnosti Banke, poslovnih veza Banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

Obzirom da nisu definisani jasni kriteriji za vrednovanje ove vrste rizika, Banka pokazatelje prati na osnovu kretanja broja klijenata, koji koriste usluge Banke, broja i stanja depozita na računima, broja platnih transakcija, te drugih usluga koje su na raspolaganju klijentima. U slučaju značajne promjene ovih vrijednosti mogu postojati naznake da su iste uzrokovane nekim od događaja koji podrazumjeva reputacijski rizik, pri čemu Banka poduzima odgovarajuće mjere definisane u nekim drugim internim aktima.

Ove vrste rizika Banka prati kontinuirano, iako u dosadašnjoj praksi nisu imale visoku frekvenciju, ali bi u slučaju da nastupe ovi rizici isti imali visok vrijednosni učinak, jer mogu nastati neovisno od drugih događaja.

3.12 Rizik eksternalizacije

Eksternalizacija je ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti banke pružaocima usluga, koje bi inače Banka obavljala sama. Banka je propisanim internim aktima politikama i procedurama propisala prakse i propise na kojima upravlja ovim rizikom, redovno vrši nadzor nad eksternalizovanim aktivnostima i ima definisane izlazne strategije.

Sistem upravljanja rizicima koji su povezani eksternalizacijom treba da obuhvati redovnu i pravovremenu identifikaciju, mjerenje, odnosno procjenjivanje, praćenje i izvještavanje o rizicima kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, kao i odgovornosti i obaveze provođenja, te poduzimanja potrebnih korektivnih mjera.

3.13 Organizaciona struktura u Sektoru za upravljanje rizicima

Za funkciju upravljanja rizicima odgovoran je član Uprave zadužen za upravljanje rizicima u čiju nadležnost pripadaju odgovarajuće jedinice zadužene za upravljanje rizicima koje pokrivaju sve najvažnije rizike kojima je banka izložena. Pored toga, ovu funkciju podupiru i Nadzorni odbor, te druga tijela koja imaju ovlaštenje za donošenje odluka.

Banka je u okviru svoje organizacijske strukture uspostavila adekvatan nadzor i upravljanje rizicima kroz Sektor upravljanja rizicima koji je primjeren veličini Banke i složenosti poslova koje obavlja, te njenom udjelu u ukupnom bankarskom tržištu, sa jasnim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima.

Sektor upravljanja rizicima osigurava postojanje politika, uputstava, metodologija i procedura za kontrolu svih vrsta rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, te za konzistentnu i svrsishodnu primjenu tih politika, uputa i procedura u svakodnevnom poslovanju Banke.

Preuzimanje rizika na sistemski i organizovan način je jedna od osnova na kojima se zasniva cjelokupno poslovanje Banke. Rukovodstvo na svim nivoima i zaposlenici Banke obavezni su djelovati u skladu sa internim aktima u procesu poslovanja i upravljanja rizicima.

Sistem upravljanja rizicima u Banci obuhvata: Politike i programe za upravljanje rizicima, kao i procedure za identifikovanje i mjerenje, odnosno procjenu i upravljanje rizicima uz uspostavljenu organizacionu strukturu.

U Banci su svi organizacioni dijelovi gdje nastaju rizici odvojeni od organizacionih dijelova koji upravljaju rizicima i kontroliraju rizike.

Organizaciona jedinica u čijem je djelokrugu upravljanje rizicima – Sektor za upravljanje rizicima na dan 31.12.2019. koji je organizovan kroz:

Odjel za kontrolu rizika

Odjel za upravljanje kreditnim rizikom

Sektor upravljanja rizicima ima slijedeće aktivnosti:

- Upravljanje kreditnim rizikom Banke
- Upravljanje rizikom likvidnosti Banke
- Upravljanje kamatnim rizikom
- Upravljanje deviznim i ostalim tržišnim rizicima, uključujući rizik druge ugovorne strane i rizik namirenja / isporuke
- Upravljanje rizikom izloženosti Banke prema jednom lici ili grupi povezanih lica
- Upravljanje rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica
- Upravljanje rizikom izloženosti ka zemlji porijekla lica prema kome je Banka izložena
- Upravljanje operativnim rizicima
- Razvoj i validacija internih metodologija za procjenu, mjerenje i upravljanje rizicima kojima je banka izložena u svom poslovanju
- Upravljanje rizikom eksternalizacije
- Izrada, unapređivanje i ažuriranje metodologije za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI.

Upravljanje nekvalitetnim kreditima je u nadležnosti odjela za centralizovanu naplatu.

Banka je uspostavila kontrolne funkcije neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje prati i nadzire:

- 1) funkciju kontrole rizika;
- 2) funkciju praćenja usklađenosti i
- 3) funkciju interne revizije.

Kontrolne funkcije su organizirane na način da obuhvate sve značajne rizike kojima jest ili kojima bi Banka mogla biti izložena u svom poslovanju.

Kontrolne funkcije osiguravaju usklađenost poslovanja Banke sa strategijama i politikama i ostalim internim aktima o upravljanju rizicima i izbjegavanje sukoba interesa

3.14 Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima Banke u odnosu na njen rizični profil

Preduslovi za adekvatnu procjenu profila rizičnosti banke su slijedeći:

- Poštivanje principa proporcionalnosti, tj adekvatna procjena srazmjerno veličini, internoj organizaciji, prirodi i obimu složenosti poslovnih aktivnosti banke
- Procjena u skladu sa poslovnom strategijom banke
- Sveobuhvatna i lako razumljiva metodologija za procjenu rizika banke

U skladu sa Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju ASA Banka d.d. identifikovani su rizici kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima definisani su ključni odnosno materijalni rizici u poslovanju Banke, a za koje se u konačnici izdvajaju i minimalni kapitalni zahtjevi. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u saradnji sa ostalim organizacionim dijelovima godišnjim planom definiše frekvenciju pojedinačnih kontrola, ovisno o utvrđenoj materijalnoj značajnosti rizika.

U sklopu analize profila rizičnosti Banke koji se radi godišnje Banka identificira značajnost svih rizika koristeći ocjene frekvencije i značaja svakog pojedinog rizika na poslovanje Banke.

Iz navedene Strategije proizilaze interni akti kojim je definisan način identifikacije i upravljanja rizicima te nadzor i monitoring kroz svakodnevne aktivnosti.

Banka je registrovana za obavljanje slijedećih poslovnih aktivnosti:

Poslovanje sa stanovništvom, proizvodi:

- Tekući i žiro računi
- Krediti
- Štednja – depoziti
- Mobilno bankarstvo
- Kartično poslovanje
- Mjenjačnica
- Sefovi
- Ostalo (trajni nalozi, prenos novca i sl.)

Poslovanje sa pravnim licima, proizvodi:

- Platni promet
- Krediti
- Depoziti
- Bussiness kartice
- Dokumentarni poslovi
- Elektronsko bankarstvo
- Ostalo (korespodentsko bankarstvo i sl.)

Investicijsko bankarstvo:

- Brokerski poslovi
- Depozitarski poslovi

3.15 Povezanost rizičnog profila banke sa poslovnom strategijom

Pojedinačni ciljevi u narednom periodu kao dio ukupne poslovne strategije su:

- Nastavak rasta
- Organizacija poslovne mreže
- Povećanje kvantiteta i kvaliteta kreditnog portfolia i diverzifikacija baze klijenata

- Jačanje izvora finansiranja
- Upravljanje troškovima
- Ulaganja i
- Jačanje tržišnog brend-a

U ciljevima strategije definisane su aktivnosti vezane za povećanje obima kreditnog poslovanja sa posebnim fokusom na cross-selling proizvode Sektora Prodaje, te ujedno unapređenje sistema upravljanja i nadzora nad rizicima.

Osnovni cilj upravljanja rizicima banke jeste minimizacija rizika u sklopu jedinstvenog sistema upravljanja rizicima na nivou Banke, a u skladu sa Poslovnim politikom i strategijom Banke. Strategija za rizike treba da limitira apetit za rizike tako da obezbjedi uspješan kontinuitet poslovanja Banke uz optimalan odnos prinosa i rizika koje Banka preuzima.

Profil rizika podrazumjeva procjenu Banke o strukturi i nivou svih rizika kojima Banka može biti izložena tokom poslovanja. Proces upravljanja rizikom podrazumjeva definisanje profila rizika, kao i održavanje profila rizika na nivou apetita rizika Banke.

Apetit rizika podrazumjeva preuzimanje rizika od strane Banke u cilju ostvarivanja svojih strategija i politika (struktura rizika), kao i utvrđivanje prihvatljivog nivoa navedenih rizika (tolerancija rizika), te predstavlja sistem kvantitativnih i kvalitativnih mjera koji definiše profil rizika koji je banka spremna da prihvati kako bi dostigla svoje ciljeve.

Pokazatelji apetita rizika su integrisani u interni proces Banke i uključuju poslovno planiranje, upravljanje adekvatnošću kapitala, likvidnošću i pokazateljima upravljanja rizicima.

Apetit za rizikom Banka prati kroz:

- Umanjenja vrijednosti po osnovu rizika – ograničavanje očekivanih i neočekivanih gubitaka po vrstama rizika na nivou koji određuje kontinuitet u poslovanju banke
- Adekvatnost kapitala – posmatranje regulatornih limita i limita utvrđenih strategijom upravljanja kapitala
- Likvidnost - obezbjeđenje ravnoteže u novčanim tokovima i blagovremenom izmirenju obaveza, te praćenje regulatornih limita i limita utvrđenih strategijom upravljanja likvidnošću
- Aktiva i struktura obaveza – izbalansirana struktura aktive i pasive
- Kreditna koncentracija – ograničenje prema klijentima (grupi povezanih lica), industrijama, regionima i zemljama.

3.16 Informisanje o rizicima

Banka u skladu sa Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH vrši redovno mjesečno, kvartalno i godišnje izvještavanje Agencije za bankarstvo. Banka u skladu sa Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH vrši redovno mjesečno, kvartalno i godišnje izvještavanje Agencije za bankarstvo.

Pored redovnog izvještavanja Agencije za bankarstvo, Uprava Banke i Nadzorni odbor se informišu na redovnim uspostavljenim odborima na nivou Banke, kao i za potrebe sjednica Uprave Banke.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 7. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na kapital i adekvatnost regulatornog kapitala

4.1. Regulatorni kapital

Regulatorni kapital Banke na dan 31. decembar 2019. godine iznosi 54.735 hiljada KM i predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja.

Osnovni kapital Banke na dan 31. decembar 2019. godine iznosi 54.735 hiljada KM i predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja.

Osnovni kapital Banke se sastoji od plaćenih instrumenata kapitala u iznosu od 65.870 hiljada KM; zatim od 5.992 hiljada KM ostalih rezervi i 713 hiljadu KM akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti, umanjenog za 10.154 hiljada KM akumuliranog gubitka iz ranijih godina; 1.234 hiljada KM po osnovu nematerijalne imovine; 108 hiljada KM odgođene poreske imovine i 6.344 hiljada KM ostalih odbitaka od osnovnog kapitala koje se odnose na dio nedostajućih rezervisanja za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu.

Dopunski kapital Banke na dan 31. decembar 2019 godine iznosi 0 hiljada KM. Dopunski kapital Banke se sastoji od stavki dopunskog kapitala Banke nakon umanjenja za regulatorna usklađenja i primjene privremenog izuzeća od odbitaka od regulatornog kapitala koje je regulisano Odlukom o izračunavanju kapitala banke.

Dopunski kapital Banke se sastoji od 3.870 hiljada KM opštih ispravki vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardiziranim pristupom, umanjen za 3.870 hiljade KM ostalih odbitaka od dopunskog kapitala koje se odnose na dio nedostajućih rezervisanja za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu.

Stopa regulatornog kapitala predstavlja omjer regulatornog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2019 godine iznosi 15,84%, što je iznad propisanog minimuma 12% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Stopa redovnog osnovnog kapitala banke predstavlja omjer redovnog osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2019 godine je 15,84%, što je iznad propisanog minimuma 6,75% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Stopa osnovnog kapitala banke predstavlja omjer osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2019 godine iznosi 15,84%, što je iznad propisanog minimuma 9% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Finansijska poluga se izračunava tako da se mjera kapitala banke podjeli sa mjerom ukupne izloženosti banke, te se izražava u postotku. Mjera kapitala je osnovni kapital. Finansijska poluga na dan 31. decembra 2019 iznosi 9,51%, što je iznad propisanog minimuma 6% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

4.2. Kapitalni zahtjevi i adekvatnost kapitala

Za potrebe izračuna regulatornog kapitala Banka koristi:

- Standardizovani pristup izračuna RWA za kreditni rizik, na način da se svaka izloženost, koja podliježe obračunu za kapitalni zahtjev za kreditni rizik, rasporedi u jednu od definisanih kategorija i da joj se dodijeli odgovarajući ponder, čija primjena se zasniva na kategoriji izloženosti u koju se raspoređuje izloženost kao i na njenoj kreditnoj kvaliteti
- Standardizovani pristup izračuna RWA za valutni rizik, na način da se kapitalni zahtjev za valutni rizik, odnosno neto otvorena devizna pozicija množe sa ponderom 12,5 (ukoliko neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 2% regulatornog kapitala Banka nije dužna računati kapitalni zahtjev za valutni rizik)
- Jednostavni pristup izračuna RWA za operativni rizik – kapitalni zahtjev za operativni rizik, odnosno 15% trogodišnjeg prosjeka pokazatelja prihoda, množi se sa ponderom 12,5.

Svaka izloženost raspoređuje se u jednu od slijedećih kategorija izloženosti:

- Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama
- Izloženosti prema regulatornim vladama ili lokalnim vladama
- Izloženosti prema subjektima javnog sektora
- Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama
- Izloženosti prema međunarodnim organizacijama
- Izloženosti prema institucijama
- Izloženosti prema privrednim društvima
- Izloženosti prema stanovništvu
- Izloženosti osigurane nekretninama
- Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
- Visokorizične izloženosti
- Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica
- Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom
- Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima
- Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja
- Ostale izloženosti

Pojedinačne izloženosti na dan 31.12.2019. prikazane u slijedećoj tabeli:

C 02.00 - KAPITALNI ZAHTJEVI (KA 2)		Iznos
040	IZNOSI IZLOŽENOSTI PONDERISANI RIZIKOM ZA KREDITNI RIZIK, KREDITNI RIZIK IZLOŽENOSTI FINANSIJSKIH DERIVATA TE SLOBODNE ISPORUKE	309.623
050	Standardizirani pristup	309.623
060	Kategorije izloženosti u skladu sa standardiziranim pristupom isključujući sekuritizacijske pozicije	309.623
070	Centralne vlade i centralne banke	0
080	Regionalne vlade i lokalne vlasti	3.881
090	Subjekti javnog sektora	0
100	Multilateralne razvojne banke	0
110	Međunarodne organizacije	0
120	Institucije	5.484
130	Privredna društva	91.822
140	Stanovništvo	37.976
150	Osigurane nekretninama	150.748
160	Izloženosti sa statusom neizmirenja obveza	9.256
170	Visokorizične stavke	0
180	Pokrivene obveznice	0
190	Potraživanja prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0
200	Udjeli ili dionice u investicionim fondovima	464
210	Vlasnička ulaganja	593
211	Ostale izloženosti	9.399

4.3. Izloženosti prema kreditnom riziku

Upravljanje kreditnim rizikom regulisano je Kreditnom politikom Banke na način da Banka odobrava kredite i druge plasmane klijentima za koje se dokaže na osnovu finansijske analize, kreditne istorije i drugih

pokazatelja da su dovoljno likvidni da iz redovnih novčanih tokova mogu izvršiti povrat kredita u skladu sa ugovorenim uslovima.

Izveštaji o kreditnom riziku uključuju analizu portfelja po segmentima, po granama djelatnosti, po klasifikacijskim kategorijama rizika, prema kategorijama rizičnosti i prema stepenu pokrića rezervacijama za kreditne gubitke i ispravkama vrijednosti.

Internom metodologijom je definisan pojam izloženosti u statusu neizmirenja obaveza i izloženosti u kašnjenju kako slijedi:

- Definicija statusa neispunjavanja obaveze druge ugovorene strane (engl. Default) – u skladu sa principima Basel II definicije gubitka, uz evidenciju brojača dana kašnjenja uzevši u obzir prag materijalnosti
- 500 KM i 2,5% ukupne izloženosti za izloženost pravnih lica
- 20 KM i 1% ukupne izloženosti za izloženost fizičkih lica

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost komitenata, te na mjesečnom nivou vrši procjenu umanjenja vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti kreditnom riziku.

U okviru ovog procesa se provodi analiza da li postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene umanjenja vrijednosti na grupnom nivou razmatraju se slijedeće opšte smjernice:

- Budući novčani tokovi za homogenu grupu se procjenjuju na osnovu iskustva o vjerovatnoći nastanka gubitka za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika
- Kriterij za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenja gubitaka na cjeloživotnom nivou
- Informacije o stopama očekivanog kreditnog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente / grupe
- Iskustvo o očekivanom kreditnom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka, te je konzistentno s tekućim uslovima
- Metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovno revidiraju i po potrebi ažuriraju

Banka za izloženosti koje se redovno servisiraju (stage 1) koristi izračun ispravke vrijednosti baziran na zajedničkim parametrima za određenu homogenu grupu (PD i LGD / CR parametri).

Za prihodujuće vanbilansne pozicije garancije i akreditive Banka koristi vrijednost CCF od 0,7, te isti način izračuna ispravke vrijednosti kao i za sve druge oblike kreditne izloženosti pravnih i fizičkih lica.

Za nedefaultne izloženosti (stage 2) izračun ispravke vrijednosti se vrši na način da se pored faktora vezanih za određenu homogenu grupu (PD), izračunava i individualni faktor baziran na očekivanom iznosu gubitka ukoliko ova vrsta izloženosti prelazi u default.

Za defaultne izloženosti (stage 3) na grupnoj osnovi se vrši umanjenje vrijednosti za cjelokupnu grupu na jedinstven način, dok se za defaultne izloženosti na individualnoj osnovi koristi način izračuna baziran na očekivanim novčanim tokovima ili naplati iz kolaterala, ponderisanim na bazi pesimističnog, optimističnog i osnovnog scenarija.

Za svaku od kategorija izloženosti Banka ima definisane:

- Naziv odabrane ECAI ili ECA kao i razloge za svaku promjenu izbora istih
- Kategorije izloženosti za koje se upotrebljava ECAI ili ECA
- Opis procedure koje se odnose na promjenu kreditnog rejtinga izdavaoca ili emitiranih finansijskih instrumenata izdavaoca za pojedine pozicije iz bankarske knjige. Internom metodologijom je predviđeno da Banka za homogenu grupu izloženosti prema bankama, finansijskim institucijama, i izloženosti u vrijednosnim papirima (osim za sredstva iznad obavezne rezerve kod Centralne Banke Bosne i Hercegovine) koristi slijedeće risk parametre:
 - o PD: preuzima se PD po ročnosti shodno rating-u države ukoliko za izloženost kod budžetskih korisnika / finansijske institucije nije moguće naći adekvatan podatak. Podatak o PD-u po

ročnosti shodno rating-u države će se koristiti prema dostupnim podacima Moody's rating agencije.

- Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće stepene kreditnog kvaliteta. Ako banka kod koje su deponovana novčana sredstva ima vlastiti rating, tada se prema tabeli Moody's rating agencije shodno ratingu koristi odgovarajući PD parametar. U slučaju da Banka nema rating uzima se rating države u kojoj se banka nalazi. LGD koji se uzima za izračun je 0,1. Iznose izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite za svaki nivo kreditnog kvaliteta uključujući i izloženosti koje predstavljaju regulatorna usklađenja kapitala prikazani su u tabeli koja je prilog ovog dokumenta.

Slijedeće informacije su objavljene u finansijskom izvještaju koji se nalazi na web stranici Banke: <https://www.asabanka.ba/wp-content/uploads/2020/03/Izvjestaj-nezavisnog-revizora-o-skracnim-finansijskim-izvjestajima-2019.pdf>

- Ukupan iznos izloženosti Banke nakon računovodstvenih umanjenja izuzimajući efekte tehnika smanjenja kreditnog rizika, kao i prosječni iznos izloženosti tokom perioda po kategorijama
- Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti, prema kategorijama izloženosti posebno izloženosti prema SME uz detaljniju razradu prema potrebi
- Prema preostalom roku dospjeća svih izloženosti po kategorijama izloženosti a ako je primjenjivo i detaljnije
- Prema značajnoj privrednoj grani, iznos izloženosti i IV, te iznos dospjelih nenaplaćenih obaveza
- Specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik i naplatu potraživanja u statusu neizmirenja obaveza koji su evidentirani kroz bilans uspjeha

5. LIKVIDNOST

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 8. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na likvidonosne zahtjeve.

5.1 Rizik likvidnosti

Likvidnost predstavlja sposobnost banke da potpuno i bez odlaganja izvršava sve obaveze na dan dospjeća. Banka rizikom likvidnosti upravlja u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Internim aktima iz oblasti upravljanja rizikom likvidnostsu definisane aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke i njenih novčanih tokova (priliva i odliva), koje omogućavaju izvršavanje svih obaveza Banke prema dinamici dospjeća.

Banka je definisala, prati i poštuje slijedeće kvantitativne pokazatelje likvidnosti:

- Ograničenja prema lokalnim propisima i
- Ograničenja prema interno definisanim limitima

Ograničenja prema lokalnim propisima:

Koeficijent pokrivaća likvidnosti (LCR) je koeficijent koji predstavlja odnos između nivoa zaštitnog sloja likvidnosti i ukupnih neto likvidonosnih odliva tokom perioda stresa u trajanju od 30 kalendarskih dana, pri čemu:

Zaštitni sloj likvidnosti	$\geq 100\%$
Ukupni 30-dnevni neto likvidnosni odlivi (narednih 30 kalendarskih dana)	

Sa ciljem osiguranja kratkoročne otpornosti banke na rizik likvidnosti, Banka je dužna osigurati adekvatan nivo zaštitnog sloja likvidnosti, kako bi zadovoljila potrebe za likvidnošću za scenarij stresa likvidnosti od 30 kalendarskih dana.

Banka je na 31.12.2019. godine ostvarila slijedeće parametre LCR:

KOEFICIJENT LIKVIDNE POKRIVENOSTI UKUPNI	31.12.2019
	179 %
	U hilj KM
ZAŠTITNI SLOJ LIKVIDNOSTI	131.792
GOTOVINA	43.019
REZERVE KOD CBBH	39.849
IMOVINA JEDINICA PODRUČNE LOKALNE SAMOUPRAVE	48.925
OSTALO	
NETO ODLIVI	73.825
ODLIVI	97.715
DEPOZITI STANOVNIŠTVA	29.765
DEPOZITI FINANSIJSKIH KLIJENATA	3.184
DEPOZITI DRUGIH KLIJENATA	59.780
OSTALO	4.986
PRILIVI	23.891
OD NEFINANSIJSKIH KLIJENATA	3.082
OD CBBH I FINANSIJSKIH KLIJENATA	20.809
OSTALO	

Zaštitni sloj likvidnosti se sastoji od:

- Imovine nivoa 1, koja može činiti minimalno 60%, pri čemu najmanje 30% zaštitnog sloja likvidnosti treba činiti imovina nivoa 1, bez pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete
- Imovina nivoa 2, koja čini maksimalno 40%, koja se dijeli na imovinu nivoa 2a i imovinu nivoa 2b, pri čemu imovina nivoa 2b može biti najviše 15% zaštitnog sloja likvidnosti.

Ukupni 30-dnevni neto likvidonosni odlivi predstavljaju zbir likvidnosnih odliva (izračunavaju se množenjem preostalih stanja različitih kategorija ili vrsta obveznica i vanbilansnih obaveza sa stopama po kojima se očekuje da će oni isteći ili biti povučeni) umanjenih za zbir likvidnosti priliva ali ne smiju biti manji od nule. Osnovni princip koji vrijedi prilikom utvrđivanja neto likvidnih odliva je da prilikom izračuna LCR ista stavka ne može biti uvrštena i kod utvrđivanja zaštitnog sloja likvidnosti (brojnik) i vezano za likvidne prilive (nazivnik).

Likvidnosni prilivi obuhvataju samo ugovorne prilive koji proizilaze iz izloženosti koje nisu dospjele, te za koje nema razloga očekivati neispunjavanje obaveza u roku od 30 kalendarskih dana. Likvidnosni prilivi mogu iznositi maksimalno 75% likvidnosnih odliva.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza je ročno usklađivanje preostalih rokova do ugovorenih dospjeća instrumenata aktive i obaveza pri čemu Banka mora da:

- najmanje 85% izvora sredstava sa rokom dospjeća do 30 dana angažuje u plasmane (instrumente aktive) sa rokom dospjeća do 30 dana,
- najmanje 80% izvora sredstava sa rokom dospjeća do 90 dana angažuje u plasmane (instrumente aktive) sa rokom dospjeća do 90 dana,
- najmanje 75% izvora sredstava sa rokom dospjeća do 180 dana angažuje u plasmane (instrumente aktive) sa rokom dospjeća do 180 dana.

Banka je na 31.12.2019. godine ostvarila slijedeće parametre ročne usklađenosti:

ROČNA STRUKTURA NA DAN		31.12.2019		Ostvareno	
PERIOD	1-30 DANA	1-90 DANA	1-180 DANA		
UKUPNA AKTIVA	225.278	242.548	281.061		
UKUPNE OBAVEZE	243.440	254.263	290.535		
PERIOD	FIN. AKTIVA - FIN. OBAVEZE	FIN. AKTIVA / FIN. OBAVEZE	FBA LIMIT (MIN)	RAZLIKA	ABS (KM)
1-30 DANA	-18.162	92,5	85%	7,5	18.354
1-90 DANA	-11.715	95,4	80%	15,4	39.138
1-180 DANA	-9.474	96,7	75%	21,7	63.160

Obavezna rezerva - Banka je dužna da na računu rezervi kod CB BiH, drži minimalno zakonom propisani iznos sredstva, (iznos obavezne rezerve propisan u skladu sa Odlukom CBBiH o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos obavezne rezerve), na kraju svakog dana u cilju ispunjavanja obavezne rezerve.

Banka je tokom 2019. godine ispunjavala regulatorne propise u pogledu obavezne rezerve.

Koncentracije izvora finansiranja: U cilju održavanja diverzificiranog i stabilnog finansijskog temelja, te kako bi se izbjeglo pretjerano oslanjanje na određene klijente, Banka identifikuje i prati izvore finansiranja koji potiču od svake značajne kontra strane i grupe povezanih drugih ugovornih strana (na koje pojedinačno ili zajedno otpada više od 1% ukupne bilansne sume Banke), utvrđene kao procenat u ukupnim izvorima, te kontinuirano prati i apsolutno i relativno učešće eksponiranosti prema značajnim kontra stranama, kao i značajna povećanja koncentracija u izvorima finansiranja.

Identifikacija i praćenje koncentracija u izvorima finansiranja vrši se za svaki pojedinačni značajni finansijski instrument / proizvod, kao i grupu sličnih proizvoda Banke.

Ograničenja prema interno definisanim limitima:

U svrhu bolje upravljanja pozicijom likvidnosti Banka je definisala slijedeće interne koeficijente likvidnosti:

- Koeficijent "likvidna aktiva/ukupna aktiva"
- Koeficijent "likvidna aktiva/ukupna pasiva (bez kapitala)"
- Koeficijent "investicije u vrijednosne papire/ukupna aktiva"
- Koeficijent "likvidna aktiva/depoziti po viđenju"
- Koeficijent "depoziti po viđenju/ukupna pasiva (bez kapitala)"
- Koeficijent "kredit/depoziti+uzeti krediti".

S ciljem diverzifikacije depozitnog portfolija banka definiše i prati interne pokazatelje koncentracije najvećih deponenata u odnosu na ukupne depozite:

KONCENTRACIJA DEPOZITNOG PORTFOLIJA
=> Najveći pojedinačni deponent (avista + oročeni) / ukupni depoziti
=> 15 najvećih deponenata (avista+oročeni) / ukupni depoziti
=> Najveći pojedinačni deponent (avista) / ukupni depoziti
=> 15 najvećih deponenata (avista) / ukupni depoziti
=> Najveći pojedinačni deponent (oročenje) / ukupni depoziti
=> 15 najvećih deponenata (oročenje) / ukupni depoziti
=> Najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni) / novčana sredstva
=> 5 najvećih deponenata (a'vista + oročeni) / novčana sredstva
=> Depoziti klijenata javnih preduzeća i vladinih institucija / ukupni depoziti
=> Depoziti klijenata ostalih pravnih lica / ukupni depoziti
=> Depoziti klijenata fizičkih lica / ukupni depoziti

6. VLASNIČKA ULAGANJA BANKE

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 9. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke u bankarskoj knjizi.

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi su klasifikovana sa namjerom držanja na neodređen period, ali u slučaju potrebe, odnosno promjene tržišne cijene mogu biti prodana.

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja je metod fer vrijednosti. Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u bankarskoj knjizi, kao i efekti prodaje prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hilj KM

Vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	Iznos izloženosti	Ukupan realizovani dobitak/gubitak za prethodni period koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	54	-
koja kotiraju na burzi	54	-
koja ne kotiraju na burzi, a koja su u dovoljno diversifikovanim portfolijima		-
ostala vlasnička ulaganja		-
Vlasnička ulaganja u nefinansijske institucije	547	-4
koja kotiraju na burzi	429	-4
koja ne kotiraju na burzi, a koja su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	118	-
ostala vlasnička ulaganja		-
UKUPNO	601	-

7. KAMATNI RIZIK

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 10. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na kamatni rizik u bankarskoj knjizi.

Rizik kamatne stope je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke uslijed promjene kamatnih stopa. Uticaj kamatnog rizika na poslovanje banke zavisi od bilansnih pozicija koje su osjetljive na rizik promjene kamatne stope, promjenjivosti kamatnih stopa i vremenskog razdoblja unutar kojeg postoji izloženost kamatnom riziku. Uticaj kamatnog rizika na finansijsko stanje banke posmatra se putem uticaja na ekonomsku vrijednost i tržišnu vrijednost banke.

Banka koristi metodologiju procjene izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi polazeći od jednostavnog izračuna pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i primjenjuje standardni kamatni šok na pozicije u bankarskoj knjizi po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Aktiva i pasiva se grupišu u vremenske intervale prema dospelju ili kada je ugovorena slijedeća promjena kamatne stope.

Za potrebe jednostavnog izračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, koja podrazumjeva i bilansne i vanbilansne pozicije, kamatno osjetljive pozicije se raspoređuju u 13 vremenskih zona na način prikazan u tabeli. Ponderi se baziraju na procijenjenom standardnom kamatnom šoku od 200 procentnih / baznih poena tokom vremena i procijenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu.

Prilikom izračuna kamatnog rizika, Banka za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno netira pozicije imovine i obaveza, te finansijskih derivata (ili aktivnih i pasivnih vanbilansnih stavki) po svakoj vremenskoj zoni, na način da dobije ukupnu neto poziciju po zoni. Tako dobivena ukupna neto pozicija po svakoj vremenskoj zoni se množi propisanim ponderima iz tabele i to za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Dobivene ponderisane pozicije po svim vremenskim zonama se sabiraju tako da se dobije ukupna neto duga ili neto kratka pozicija bankarske knjige po svakoj važnijoj valuti i za ostale valute ukupno i nakon toga saberu se neto duge i neto kratke pozicije po svim valutama na način da se dobije ukupna neto ponderisana pozicija bankarske knjige.

Ukupna neto ponderisana pozicija bankarske knjige izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige Banke, koja je nastala kao rezultat primjene standardnog kamatnog šoka.

Kao rezultat dobija se omjer promjene ekonomske vrijednosti knjige Banke i regulatornog kapitala Banke, koji pokazuje procentualni potencijalni gubitak kapitala ukoliko dođe do promjene kamatnih stopa za 200 baznih poena.

Banka u nekamatonosne pozicije ubraja: novčana sredstva, sredstva na ino bankama, dospjeli krediti i krediti C, D i E kategorije, te ostala aktiva.

Kod razgraničenja vrste kamatne stope banka se rukovodi slijedećim smjernicama:

- Administrativno promjeniva kamatna stopa se sastoji od referentne kamatne stope (promjenjivi element) i marže Banke izražene u procentima, na godišnjem nivou (fiksni element). Promjenjivi element (referentna kamatna stopa) predstavlja prosjek kamatnih stopa na depozite objavljen od strane CBBH
- Promjenljiva kamatna stopa – krediti čija je promjenljivost visine kamatne stope vezana za kretanje EURIBOR indeksa
- Fiksna kamatna stopa – nepromjenljiva tokom trajanja ugovora.

Prema regulatornim zahtjevima, odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala banke ne bi trebao biti veći od 20%. Banka je internim aktima propisala limit od 15%, te nadzire rizik kamate stope i upravlja istim s ciljem zadržavanja u okviru postavljenog limita izloženosti.

Ekonomska vrijednost jednog elementa predstavlja procjenu sadašnje vrijednosti očekivanih priliva novca, umanjениh da bi održavali tržišne stope.

Izloženost kamatnom riziku nije značajna obzirom na vjerovatnoću pretpostavljenog kamatnog šoka i strukturu pozicija aktive i pasive, te je analizom utvrđeno da promjena vrijednosti imovine sa promjenjivim kamatnim stopama i kraćim razdobljem do slijedećeg datuma promjene kamatnih stopa nije značajna.

Banka koristi metod analize kamatnog gapa kao izračun neusklađenosti između kamatno osjetljive aktive i kamatno osjetljive pasive u knjizi Banke. Aktiva, odnosno pasiva, je kamatno osjetljiva kada promjena tržišnih kamatnih stopa utiče na promjenu njene vrijednosti.

Bilansne pozicije se stavljaju u vremenske periode u skladu sa narednim kriterijem datuma promjene cijena. Za bilansne pozicije za koje se stvarni datum promjene cijene (datum repricing-a) ne može utvrditi, banka kreira pretpostavke. Analiza kamatnog gapa se radi za pojedinačne osnovne valute i kumulativno za sve valute.

Gap analiza pokazuje opšti kamatni rizik prisutan u poslovanju Banke. Što je gap između kamatno osjetljive aktive i kamatno osjetljive pasive manji to je manji i kamatni rizik za Banku. Strateške odluke Banke kojima se nastoji uticati na ovaj gap bi trebalo usmjeriti na smanjenje kamatnog gap-a ili na usklađivanje sa prognozama kretanja tržišnih kamatnih stopa.

Ukoliko ne postoji ravnoteža između kamatno osjetljive aktive i pasive koja je podložna promjenama kamatne stope, kao rezultanta se pojavljuje jaz osjetljiv na kamatnu stopu. Jaz je dio bilansa koji je pogođen kamatnim rizikom.

Banka usklađuje pasivne i aktivne kamatne stope u skladu sa tržišnim uslovima, prema ekonomskom okruženju i politici mogućeg pridobivanja ciljanih klijenata.

U cilju efikasnog upravljanja rizikom kamatnih stopa Banka koristi odgovarajuće prakse za kontrolu i ograničavanje izloženosti riziku kamatne stope. Odlukom Banke i drugim internim aktima određuju se vrste kamatnih stopa po kojima se ugovaraju kamatonosne pozicije Banke i uslovi koji su potrebni za prilagođavanje i promjene kamatnih stopa ta njihov uticaj na kamatni prihod. Visina ostvarenih prihoda od kamata prati se u odnosu na planirane prihode od kamata. Ograničenje rizika vrši se putem praćenja kamatnog GAP-a, odnosno razlike između kamatno osjetljive aktive i pasive i usklađivanja istih.

Od rizika opcije Banka se štiti ugovaranjem posebnih naknada i roka u slučaju korišćenja opcije koja je definisana pojedinim vrstama ugovora (na primjer naknada za prijevremeno vraćanje kredita, utvrđivanjem minimalnih rokova za prijevremeno razoročenje depozita).

8. ICAAP i ILAAP

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 11. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na ICAAP i ILAAP.

Banka je u skladu sa zakonskim okvirom i podzakonskim aktima sačinila Izvještaj o primjeni ICAAP-a sa podacima na 31.12.2019. godine. Pored izračuna dodatnih kapitalnih zahtjeva za propisane regulatorne rizike (kreditni, valutni i operativni), Banka je na osnovu analize rizičnosti procijenila kao materijalno značajan i koncentracijski rizik, te izračunala kapitalni zahtjev za ovu vrstu rizika.

Za potrebe izračuna ICAAP- a Banka je koristila standardizovani pristup izračuna RWA za kreditni rizik. Osnovni kriterij mjerenja kreditnog rizika bila je analiza istog sa aspekta kolateraliziranog i nekolateraliziranog portfolia, polazeći od rizika sa kojima se Banka u prošlosti suočavala kod naplate nekolateraliziranih plasmana.

Banka je pristupila izračunu RWA za kreditni rizik kroz pogoršanje RWA pondera za izloženosti koje nisu kolateralizirane, te je koristila ponder od 100% za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza, a koje nisu osigurane kolateralom. u segment poslovanja sa fizičkim licima, a za segment poslovanja sa pravnim licima su korišteni rezultati stres testiranja vezanog za smanjenje vrijednosti kolaterala, te pripadajući efekat na RWA

Kod utvrđivanja internih kapitalnih zahtjeva za koncentracijski rizik Banka je koristila pojednostavljeni pristup preko HHI indeksa individualnih koncentracija.

Kod utvrđivanja internih kapitalnih zahtjeva za koncentracijski rizik Banka je koristila pojednostavljeni pristup preko HHI indeksa individualnih koncentracij te je na bazi indeksa izdvojila dodatni kapitalnih zahtjeva za ovu vrstu rizika.

Kapitalni zahtjev, po regulatoru na datum 31.12.2019. iznosio je 40.034 hilj KM, adekvatnost kapitala 15,84%, a u skladu sa rezultatima ICAAP-a kapitalni zahtjev je iznosio 47.411 hilj KM i adekvatnost kapitala 12,63%.

U sklopu uspostave internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP - engl. Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) Banka je uspostavila i provodi interne akte upravljanja likvidnošću koji su zasnovani na važećim zakonskim i podzakonskim aktima. Interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti uključuje sljedeće:

- okvir za upravljanje rizikom likvidnosti i rizikom izvora finansiranja,
- strategiju upravljanja rizikom likvidnosti uključujući strategiju izvora finansiranja,
- mehanizam raspodjele troškova i koristi,
- unutardnevno upravljanje rizikom likvidnosti,
- testiranje otpornosti na likvidnosni stres,
- plan postupanja u kriznim situacijama u pogledu likvidnosti, kao i plan oporavka likvidnosti kao sastavni dio sveobuhvatnog plana oporavka u skladu sa zakonskim propisima i podzakonskim aktima.

Banka je provodi regulatrone i usvojene interne akte iz oblasti upravljanja rizikom likvidnosti kako slijedi:

- održavanjem obavezne rezerve u skladu sa važećim propisima CBBH i zakona o bankama FBiH,
- održavanjem koleficienta pokriva likvidnosti (LCR) u skladu sa važećim regulatornim propisima,
- održavanje ročne usklađenosti finansijske aktive i pasive u skladu sa važećim regulatornim propisima,
- Banka ima uspostavljen ALCO odbor koji na redovnim sjednicama prati sva kretanja vezana za likvidnosne pozicije,
- kontrolna funkcija za upravljanje rizicima zajedno sa sektorom sredstava redovno vrši stres test likvidnosti o čijim rezultatima se izvještava ALCo, UB i NO,
- u sklopu usvojenog Plana oporavka Banke uključen je i plan oporavka u dijelu likvidnosti,
- prati, analizira i izvještava o koncentracijama izvora finansiranja,
- pored regulatornih koeficijenata iz oblasti upravljanja likvidnošću, Banka je definisala, prati i izvještava i interne koeficijente likvidnosti i koncentracija izvora sredstava.

9. POLITIKA NAKNADA

U nastavku se navode informacije u skladu sa članom 12. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na politiku naknada.

Politikom naknada se uređuju prava i obaveze ključnih kategorija radnika po osnovu njihovih primanja, a sve u skladu sa poslovnom strategijom Banke, dugoročnim ciljevima i interesima Banke, definisanim okvirom za preuzimanje rizika, njihovoj uspješnosti bez uticaja na njihova prava i obaveze koja im pripadaju po osnovu pozitivnih zakonskih propisa kojima se uređuje pravo na rad i po osnovu rada.

Politika se primjenjuje na ključnu kategoriju radnika, odnosno radnike čije djelovanje ima značajan uticaj na profil rizičnosti Banke.

U nastavku su informacije koje se odnose na politiku naknada, uključujući i prakse za kategorije zaposlenika Banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil banke, odnosno sljedeće informacije:

a) o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada;

Postupak odlučivanja:

Politikom naknada radnicima ASA Banke d.d. Sarajevo uređuju se prava i obaveze između Banke i ključnih kategorija radnika čiji rad, položaj i odgovornosti utiču na profil rizičnosti Banke.

Odluku o ukupnom iznosu varijabilnih naknada i pojedinačnim iznosima varijabilnih naknada koje će Banka isplatiti radnicima za poslovnu godinu, pod uslovom da se steknu uslovi za isplatu iste, dužan je donijeti Nadzorni odbor.

b) informacije o vezi između plaće i uspješnosti, odnosno o korelaciji između naknada, uspješnosti i rizika za sve zaposlenike;

Radnicima koji nisu članovi Uprave Banke, nisu više rukovodstvo i nisu uključeni u kontrolne funkcije Uprava Banke može za učešće u projektima / aktivnostima koji su od posebnog značaja za Banku, isplatiti varijabilnu naknadu, s tim što iznos ove varijabilne naknade ne može biti veći od iznosa fiksnog dijela ukupnih naknada.

Za radnike kontrolnih funkcija, fiksna naknada ne smije biti manja od dvije trećine ukupne naknade.

c) omjere između fiksnih i varijabilnih naknada;

Varijabilna naknada je dio ukupne naknade koji zavisi od uspješnosti radnika Banke, a zasnovan je na unaprijed definisanim i mjerljivim kriterijima. Varijabilna naknada u novčanom i/ili nenovčanom obliku može se isplatiti jednom godišnje.

Varijabilna naknada za članove Uprave banke može da varira, ali visina iste ne smije prelaziti iznos od 100% ukupne godišnje fiksne naknade.

- **Radnicima koji nisu članovi Uprave banke, nisu više rukovodstvo i nisu uključeni u kontrolne funkcije** Uprava Banke može za učešće u projektima/aktivnostima koji su od posebnog značaja za Banku, isplatiti varijabilnu naknadu, s tim što iznos ove varijabilne naknade ne može biti veći od iznosa fiksnog dijela ukupnih naknada.

Pored opštih principa ova Politika uvodi i konkretne uslove u varijabilnu naknadu koja se isplaćuje ključnim radnicima koji imaju materijalni uticaj na profil rizika Banke.

d) informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente naknada;

Ukupna visina varijabilne naknade u skladu sa ovom Politikom utvrđuje se u na godišnjem nivou, posebnom Odlukom koju usvaja Nadzorni odbor. Prilikom procjene i utvrđivanja ukupne varijabilne naknade uzimaju se mjere prinosa izračunate za buduće razdoblje (ex-ante), odnosno u cilju podešavanja varijabilnih naknada, za sadašnje i buduće, a koje zajedno utiču na dugoročni profil rizika Banke. U tom pogledu vrši se procjena na osnovu sljedećih faktora:

- Profitabilnost Banke;
- Troškovi kapitala;
- Trošak likvidnosti;
- Rast kapitala;

- Rizici;
- Pojedinačni rezultati.

Godišnja uspješnost za ključne radnike koji imaju uticaj na profil rizika Banke ocjenjuje se kvantitativnim i kvalitativnim mjerilima uspješnosti, kao što su:

- finansijski rezultati;
- ulaganja (istraživanja i razvoj, prihvaćanje inovacija, usavršavanje radnika, itd.);
- poslovni postupci (ovladavanje rizicima, vođenje, kvaliteta rada i produktivnost, itd.);
- nefinansijski rezultati (zadovoljstvo radnika, zadovoljstvo i postojanost klijenata, ugled)
- ocjene (društvena odgovornost, etičnost, itd.).

Ocjena uspješnosti za radnike kontrolnih funkcija zavisi od:

- postignutih ciljeva povezanih sa pojedinom kontrolnom funkcijom neovisno o uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu ili njihove ocjene i uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu.

Vrste varijabilne naknade i osnovna mjerila za određivanje njihove visine zavisi od ispunjenja konkretnih kriterija koji se određuju svake godine aneksom ugovora, i to:

- konkretni ciljevi za poslovnu godinu koji su u skladu sa strategijom Banke i usvojenim godišnjim poslovnim planom Banke;
- minimalna mjerila realizacije ciljeva potrebnih za ostvarivanje prava na varijabilni dio naknade.

Prilikom utvrđivanja visine i primjerenosti naknada, potrebno je uzeti u obzir i slijedeće elemente:

- obim nadležnosti ključnih radnika koji imaju uticaj na profil rizika Banke;
- ličnu uspješnost u obavljanju poslova;
- finansijsko stanje Banke;
- privredno okruženje u kojemu Banka posluje;
- ispunjavanje strateških i godišnjih planova.

Kako bi se osiguralo da ukupna varijabilna naknada ispravno oslikava održive rezultate poslovanja, te da svi rizici budu ispravno procjenjeni, za ukupan iznos varijabilne naknade koji će biti isplaćen, prethodno je potrebno utvrditi slijedeće:

- adekvatnost kapitala;
- neto dobit Banke;
- vrijednost ukupnih varijabilnih naknada na nivou Banke, koja ne ograničava jačanje kapitala Banke.

e) opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada koje koristi banka;

Banka koristi kriterije navedene u prethodnoj tački, s tim što se za svaku poslovnu godinu vrši analiza uspješnosti, na osnovu koje NO donosi odluku o isplati varijabilne naknade.

f) ukupne naknade, po području poslovanja;

Ukupne naknade za poslovnu 2019 godinu iznose:

Red.br.	Opis	Bruto iznos naknada u 2019.
1	Naknade članovima Uprave	571.714
2	Naknade zaposlenika na kontrolnim funkcijama	175.484
3	Naknade ostalih zaposlenika	5.815.132
Ukupno		6.562.330

g) zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika, te informacije o naknadama podijeljene na upravu, nadzorni odbor i ostale zaposlenike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil banke;

Ukupne bruto naknade za poslovnu 2019 godinu :

Red.br.	Opis	Bruto iznos naknada u 2019.
1	Naknade članovima Uprave	571.714
2	Naknade članovima Nadzornog odbora	60.362
3	Naknade članovima Odbora za reviziju	9.446
4	Naknade zaposlenika na kontrolnim funkcijama	175.484
5	Naknade ostalih zaposlenika	5.815.132
Ukupno		6.632.138

h) broj zaposlenika čije naknade iznose sto hiljada BAM-ova ili više po finansijskoj godini.

U Banci za 2019 godinu nema zaposlenika čija isplata varijabilne naknade dostiže ili premašuje iznos od sto hiljada BAM-ova.

10. UČEŠĆE U BANKARSKOM SEKTORU

Na tržištu BiH posluje 23 banaka i to 15 sa sjedištem u FBiH i 8 sa sjedištem u RS-u.

AKTIVA

Na dan 31.12.2019. godine ukupna aktiva bankarskog sektora BiH je iznosila 31,85 miliona KM. Rast ukupne aktive bankarskog sektora BiH u 2019. godini iznosi 2.654 miliona KM ili 8,89%, i to rast je zabilježen u bankarskom sektoru FBiH za 2.117 miliona KM ili 9,58%, dok se je ukupna aktiva bankarskog sektora u RS-u povećala za 537 milion KM ili 6,92%.

Sa 31.12.2019. godine, ASA Banka je ostvarila bilansnu sumu u iznosu od 556 miliona KM, odnosno ostvareno je povećanje aktive za 61 milion KM ili 12,41% u odnosu na 31.12.2018. godine. Procenat učešća u ukupnom bankarskom tržištu BiH iznosi 1,71% gdje je zabilježeno povećanje tržišnog učešća od 0,05 procentna poena. % učešća na bankarskom tržištu FBiH iznosi 2,31% gdje je također zabilježeno povećanje od 0,06 procentnih poena.

KREDITI

Na dan 31.12.2019. godine ukupni krediti bankarskog sektora BiH su iznosili 20,68 miliona KM. Rast ukupnih kredita bankarskog sektora BiH u 2019. godini iznosi 1.353 miliona KM ili 7%, i to rast kredita u bankarskom sektoru FBiH za 895 miliona KM ili 6,25%, i rast kredita u bankarskom sektoru u RS-u za 457 miliona KM ili 9,13%.

U 2019. godini ASA Banka je ostvarila volumen ukupnih kredita u iznosu od 373 miliona KM, odnosno ostvaren je rast kredita za 28 miliona KM u odnosu na 31.12.2018. godine ili 8,1%. Procenat učešća kredita na ukupnom bankarskom tržištu BiH iznosi 1,8%, dok % učešća na bankarskom tržištu FBiH iznosi 2,45%.

DEPOZITI

Na dan 31.12.2019. godine ukupni depoziti bankarskog sektora BiH su iznosili 25,89 miliona KM. Rast ukupnih depozita bankarskog sektora BiH u 2019. godini iznosi 2.232 miliona KM ili 9,43%, i to rast depozita u bankarskom sektoru FBiH za 1.810 miliona KM ili 10,28%, i rast depozita u bankarskom sektoru u RS-u za 422 miliona KM ili 6,98%.

U 2019. godini ASA Banka ostvarila depozite u iznosu od 477 miliona KM, odnosno ostvaren je rast za 52 miliona KM ili 12,23% u odnosu na 31.12.2018.godine. Procenat učešća na ukupnom bankarskom tržištu BiH iznosi 2,07%, dok je % učešća na bankarskom tržištu FBiH 2,46%.

NPL KREDITI

Učešće NPL kredita u ukupnim kreditima sa 31.12.2019.godine na nivou bankarskog sektora BiH iznosi 7,4% i to kod banaka FBiH 8%, a kod banaka u RS-u 6,9%.

Tokom 2019. godine nastavljen je trendsmanjenja (pad) NPL-a u ukupnim kreditima i to u bankarskom sektoru BiH smanjeno za 1,4 procentna poena (31.12.2018.g. 8,8% na 31.12.2019.g 7,4%). U bankama FBiH u navedenom periodu % učešća NPL kredita u ukupnim kreditima smanjen za 0,91 procentna poena i sa 31.12.2019. godine iznosi 7,59%, dok u bankama u RS-u zabilježen je pad od 2,64 procentnih poena i sa 31.12.2019 učešće NPL kredita u ukupnim kreditima iznosi 6,9%.

ASA Banka je i u 2019. godini nastavila trend smanjenje učešća NPL-a u ukupnim kreditima za 2,86 procentna poena i sa 31.12.2019. godine % učešća NPL kredita u ukupnim kreditima je 11,92%.

ASA Banka d.d. Sarajevo je sa 31.12.2019 ostvarila pokrivenost NPL kredita sa RKG 84,58%, a IV 77,32% Bankarsko tržište FBiH je sa 31.12.2019 ostvarilo pokrivenost NPL kredita sa RKG 79% i IV 72,5%.

Iako je učešće NPL-a ASA Banke u ukupnim kreditima iznad prosjeka tržišta BiH / FBiH , ASA Banka bilježi znatno veće smanjenje NPL-a nego što je zabilježeno na tržištu BiH / FBiH.

FINANSIJSKI REZULTAT

Bankarski sektor BiH je u periodu 01.01.-31.12. 2019. godine ostvario pozitivan neto finansijski rezultat u iznosu od KM 370.501 hiljada (Banke u FBiH KM 273.889 hiljada i Banke u RS-u KM 96.612 hiljada).

U poređenju sa istim periodom 2018. godine Bankarski sektor BiH je ostvario veći neto finansijski rezultat za KM 54.933 hiljada ili 17,41%.

ASA Banka je u poređenju sa 2018. godinom ostvarila veći neto finansijski rezultat za KM 545 hiljada ili 10,41%.

ASA Banka je na 31.12.2019. godine ostvarila 9 (deveti) finansijski rezultat u okviru bankarskog tržišta FBiH, odnosno 2,10% ukupno ostvarenog finansijskog rezultata na bankarskom tržištu FBiH, ili 1,56% ukupno ostvarenog finansijskog rezultata na bankarskom tržištu BiH.

PLATNI PROMET

Tokom 2019. godine Banke na tržištu BiH su ostvarile 43.601.606 transakcija platnog prometa preko CBBH (RTGS 1.105.320 i Žiro Kliring 42.496.286) u iznosu od KM 123.046 miliona (RTGS KM 104.825 miliona i Žiro Kliring KM 18.221 miliona).

U poređenju sa 2018. godinom na tržištu BiH ostvareno je 1.267.580 više transakcija platnog prometa (RTGS 38.064 i Žiro Kliring 1.229.516) u u iznosu većem za KM 20.376 miliona (RTGS KM 19.4328 miliona i Žiro kliring KM 944 miliona), odnosno zabilježen je porast broja transakcija platnog prometa za 3,0% i porast iznosa transakcija za 19,85%.

ASA Banka u ukupnom platnom prometu u 2019. godini po broju transakcija učestvuje sa 4,22% (RTGS sa 2,43% i Žiro kliring sa 4,27%), dok po ukupnom iznosu transakcija učestvuje sa 1,62% (RTGS 1,43% i Žiro Kliring 2,72%)

Tokom 2019. godine ASA Banka je ostvarila 1.839.315 transakcija platnog prometa preko CBBH (RTGS 26.865 i Žiro Kliring 1.812.450) u iznosu od KM 1.998 miliona (RTGS KM 1.502 miliona i Žiro Kliring KM 496 miliona).

U poređenju sa 2018. godinom ASA Banka je ostvarila 337.038 više transakcija platnog prometa (RTGS manje za 1.545 i Žiro Kliring više za 338.583) u ukupnom iznosu manjem za KM 20 miliona (RTGS manje za KM 42 miliona i Žiro kliring većem za KM 21 miliona), odnosno zabilježen je porast broja transakcija platnog prometa za 22,44% i smanjenje iznosa transakcija za 1,0%.

ASA Banka je u 2019.godini povećala ukupno učešće u platnom prometu na tržištu BiH po broju transakcija za 0,67 procentna poena.